

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 28 augusta 1936
God. VII • Broj 34

PROSLAVA RODENDANA NJ. VEL. KRALJA PETRA II

Proglas Saveza SKJ

svim bratskim župama, društvima i četama

uputstva:

Dana šestog septembra rodendan je Njegovog Veličanstva Kralja Petra II. Naš mladi Kralj, nada i uzdanica jugoslovenskog naroda i jugoslovenske države, sveti simbol našeg jedinstva, slobode i nezavisnosti, proslaviće taj dan ove godine po drugi put otkada je na svoju nežnu detinjinu glavu metnuo tešku krunu Slog Velikog Oca, mučenika i heroja. U ozbilnjim i sudobnosnim danima sadašnjice svi istinski sinovi napačene ove zemlje, majke Jugoslavije, uprili su svoje poglede prema uvišenoj Njegovoj ličnosti i sa puno duboke ljubavi, nepokolebljive vernosti i bezgranične odanosti bđiju i strepe nad Njegovim zdravljem, srećom i napretkom. Sa uzbudenjem i gaučem u srcu prate iz dana u dan Njegov život, Njegov rad i Njegovo ozbiljno i sa velikim naporima skopčano pripremanje za teški vladalački poziv, čekajući sa mirnoćom, pouzdanjem i verom onaj čas kada će On, nosilac svete Dušanove i Tomislavljeve krunе, da u svoje snažne mladičke ruke preuzme punu kraljevsku vlast.

Jugoslovenski Sokoli, koji su odmah posle Njegova stupanja na presto 1 decembra 1934 položili sveti zavet vernosti i odanosti svome Mladome Kralju, koji su se zavetovali da će se u svome životu uvek držati sokolskih načela i da će ostati verni jugoslovenskoj i slovenskoj narodnoj misli i da će amanet Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja uvek čuvati kao najveću svetinju i da će sve svoje snage nesobično, požrtvovno i predano staviti u službu Kralju, Otgodišnji i Narodu, udruženi u ljubavi sa svima jugoslovenskim rodoljubima, okupiće se i ove godine u čvrstim i stisnutim redovima oko Njegova Prestola i proslaviće najsvetanije dan Njegova rođenja kao svetli praznik jugoslovenskog naroda i jugoslovenskog Sokolstva.

Ove godine imaće ta proslava načito značenje, jer će se toga dana, prema zaključku godišnje Savez. skupštine, svečano proglašiti početak sokolske »Petrove petoljetke«: početak epope velikog i napornog rada svim sokolskim jedinicama na temeljitu i sestrannom pripremanju celokupnog člana, naraštaja i dece a prema predviđenom planu za veliki dan Kraljeva punoletstva. Veliko, požrtvovno i stvaračko delo na podizanju materijalnog i duhovnog blagostanja našeg naroda, na snaženju i jačanju svih pozitivnih nacionalnih snaga u duhu jugoslovenskih i sokolskih idea i na spremanju vojske hrabrih i neustrašivih boraca, nemornih, žilavih i otpornih trudbenika i radnika, to treba da bude dar jugoslovenskog Sokolstva Mladome Kralju kada stane na snagu.

Da bi celokupno jugoslovensko Sokolstvo na jedinstven način i u tom duhu što dostojnije proslavilo Kraljev rodendan, Izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije izdaje za pripremu i održanje proslave ova

* Predavanje i proglašenje (tač. 3 i 5) štampanće se naknadno i blagovremeno dostaviti svim br. jedinicama. Za župsku delegatu neka se br. župe, prema novom pravilniku, postaraće se da proslava svuda bude obavljena onako kako to odgovara značaju praznika i veličini i snazi sokolske organizacije.

Zdravo!

SAVEZ SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

S VELEBNOG SOKOLSKOG I NACIONALNOG SLAVLJA U ŠIBENIKU

Veličanstven uspeh III sleta Sokolstva na Jadranu u Šibeniku

Slet, koji je bio sjajna manifestacija sokolske i nacionalne misli na jugozapadnoj granici naše otadžbine, i kome su učestvovali pored triju jadranskih i sve ostale naše sokolske župe s velikim brojem svoga člansvaa, podigao je, učvrstio i probudio veru u slike sokolske i nacionalne ideale

Starodrevni, gordi i narodni Šibenik dočekao je i primio bratski svoju sokolsku braću, pozdravivši ih sav u jugoslovenskim zastavama i s jugoslovenskim osećajima te kišom cveća iz svojih kamenitih vrlova

Posle sleta u Šibeniku

Posle veličanstvenog IV pokrajinskog sleta Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije o Vidovdanu u Subotici, na severnoj granici naše zemlje, jugoslovensko Sokolstvo sletelo je ove godine i na drugi svoj slet, iako po broju manjeg obima, ali zato ništa manje značajnij, na III slet Sokolstva na Jadranu u Šibeniku, tu na jugozapadnom i najizloženijem delu naše otadžbine. Značaj ovih dvaju ovogodišnjih sletova našega Sokolstva time je dovoljno jasno istaknut i podvučen i njihova idejna veza najrečitije izražena. U sebi ujedno ove dve velike sokolske i nacionalne manifestacije obeležavaju i podjednak volju, odlučnost i spremnost našega Sokolstva, da se zajedno sa svim narodom istom ljubavlju, istim žarom i požrtvovanjem zalozji i bude gotovo na obranu i svih ostalih delova našeg nacionalnog teritorija i njegovog integriteta.

Kako pak u tome pogledu, tako je naše Sokolstvo isto tako odlučno, gotovo i spremno da ostane večito u obrani svoje zavetne jugoslovenske misli i jugoslovenskog državnog i narodnog jedinstva, kao najvišeg zakona za njega i za svakoga. I baš danas »nejunakom vremenu u prkos«, kada se uverenja i načela tako jeftino i grljato licitaju, i kada neki i nacionalne svetinje skidaju i bacaju na partisku tezu, kada mnogi u sutrašnjicu zru namršteni kao Srde Zlopoglede, kada se huščaci i raspirivači svade među jednokrvnom braćom po zakuticima i skrovitima satanskih cere i paklenki snuju da razapnu ovu zemlju na križ, — baš danas jugoslovensko Sokolstvo smatra svojom najsvetijom dužnošću, da u svome narodu krepi, jača i podžiže veru u najveće naše nacionalne svetinje, veru u slobodu i jedinstvo našega naroda i naše narodne države, u Jugoslaviju, i u njemu sigurnu budućnost. Zato naše Sokolstvo i hoće da baš u ovom mturnoj i maglovitoj sadasnjici visoko izdigne čisti i neokaljan barjak Jugoslovenskog verovanja, nacionalnih idea i najuzvišenijih pregneća za bolju budućnost jugoslovenskog naroda i jugoslovenske države. A to je naše Sokolstvo htelo da ministere i na ovom III sletu Sokolstva na Jadranu u Šibeniku.

Starodrevni Krešimirov grad Šibenik, tvrdi i borbeni, ponosni i prkosni, stara narodna i sokolska kula, sedište bivše Krešimirove župe a sada župe Šibenik-Zadar, u kome je na bližu od već četiri decenija savijeno sokolsko gnezdo, i čije je sokolovanje najsvetlijih tradicija, kao i ostalih naših primorskih gradova, čija su sokolska društva uz narodne čitaonice bila najvršće kule svetilje nacionalne misli, doživeo je prošlih dana, 22 i 23 avgusta, zaista velebno sokolsko i nacionalno slavlje.

Od 1929 godine, kada je Sokolsko društvo Šibenik, matično društvo župe, proslavilo svoju 30-godišnjicu, od tog doba Šibenik još nije video jedan veći sokolski slet, a pogotovo ovakav, najveći koji je uopće bio prireden u njenim surim i tvrdim zidinama, kao III slet Sokolstva na Jadranu.

Pojmljivo je dašće, da je gordi Šibenik bio s pravom gord na ovu čast, koja mu je bila ukazana, i na ovo slavlje, koje je doživeo. Nikakve predrašade, nikakve razlike u sadanjem povremenom shvatljaju i opredeljenju u mišljenjima, kao izrazu povremenog raspoloženja i odjeka naših opštih pri-

lika, nisu mogle da priguše njegove ukrvi uvrežene i postojane nacionalne osećaje ni vatrene simpatije i ljubav koju je Šibenik od vajkada, kao stari nacionalni i sokolski grad, gajio prema Sokolima i sokolskoj misli. I zaista ovaj za tamošnje i današnje prilike veljni slet, narodnom Šibeniku dao je opet prigode da širom otvoriti svoju nacionalnu dušu i da od radosnog uzbuđenja i ushićenja silovito zakuca njevovo jugoslovensko sreću. I otkuca tog narodnog jugoslovenskog sreća Šibenika, izražavao se je u onoj istinskoj radosti i u onim spontanim dirljivim manifestacijama i burnim patriotskim poklicima svega svesnog građanstva, kojima je Šibenik dočekao, primio i ispratio svoju sokolsku braću, njih desetak tisuća, koji mu dohrli su svih strana naše otadžbine. Sav u svečanom rahu, ukršen jugoslovenskim zastavama, za koji je sveti simbol naše slobode i našeg državnog i narodnog jedinstva Šibenik nebrojeno puta i najgorljivije dao najvidnijih dokaza svoje najdublje privrženosti i odanosti, i ovom prilikom on je htio time da podvuče, da ti simboli pretstavljaju ono najsvetije, najuzvišenije i najdraže, ono u što Šibenik nije posumnjava i u što nikо i nikada ne sme da dirne. Jedna glava ovog našeg narodnog doma, nerazdvojno jedinstvo ovog našeg narodnog doma i neosporivo jedinstvo našeg naroda — jedan kralj, jedan narod i jedna država — Jugoslavija — to je najglavniji temelj jugoslovenskog verovanja i ispozivanja, a to je »vjeverujući i aksiom našega Sokolstva, preko koga ono može da prede samo žrtvjući sebe do poslednjega, to je ta i jedina sokolska »politika«, i druge van ove naše Sokolstvo ne pozna i ne može da pozna. To je sokolsko Jugoslovenstvo. A kako će se braća u tom svom jednom i nedeljivom domu najbolje razmestiti i uređiti, u tome sporazumeće ih i urazmeti ljubav i briga za taj svoj rođeni dom, da bi ga tako ojačali i unapredili i očuvali od eventualnih presizanja svedu ma s koje strane.

Eto, i na ovom tako sjajno uspešnom III sletu Sokolstva na Jadranu u Šibeniku naše Sokolstvo je po već toliko puta istaklo i podvuklo ovo sokolsko verovanje i ispozvanje, i naglasilo, da u tome pogledu ne može da bude nikakvog ostupanja. I takvo Jugoslovenstvo kako ga ispozeda jugoslovensko Sokolstvo, uživo i izdignuto iznad svih dnevnih borbi i zadivica, jedino je kadro da nas održi i učini jakima i moćima i da nam osigura bolju budućnost. I s tim i takvim ispozivanjem naše Sokolstvo ide smel i neustrašivo u narod, radeći da ga ojača u veri živu i nepokolebljivo, da će jugoslovenska misao — kao jedina vesnica i nosilica sigurne narodne budućnosti — kao misao koja je izdržala najmučnije, najžešće i najvratnije borbe kroz našu istoriju — na koncu ona jedino i pobediti. Treba samo apostolski ustajnjog rada i fanatične vere i biti spreman i na žrtve za uzvišene sokolske i nacionalne ideale — i Jugoslovenstvo će dočekati svoj triumf. A to nam je pokazao i ovaj III slet Sokolstva na Jadranu u Šibeniku.

Slet

Odaziv za ovaj III slet Sokolstva na Jadranu bio je iznad svakog očekivanja. Šibenik je bio preplavljen brojnim tisućama Sokola i Sokolica iz svih krajeva naše zemlje. Iako je ovo bio

samo slet triju jadranskih župa, ipak su mu u vrlo velikom broju učestvovali Sokoli i Sokolice i iz svih ostalih bratskih župa. Prema konačnim prijavama Sletskom odboru, iz pojedinih župa bilo je najavljeno da će na slet stići Sokoli i Sokolica: iz župe Banja Luka 535, Beograd 360, Bjelovar 56, Celje 58, Cetinje 51, Karlovac 51, Kragujevac 98, Kranj 64, Ljubljana 53, Maričev 96, Mostar 75, Niš 36, Novi Sad 448, Novo Mesto 20, Petrovgrad 109, Sarajevo 234, Skoplje 26, Split 638, Sušak-Rijeka 692, Šibenik-Zadar, i to iz društava 439, a iz četa 356, Tuzla 142, Užice 38, Varaždin 47 i Zagreb 290 — svega 5035 Sokola i Sokolica. Međutim na slet ih je došlo faktično oko 20% više, tako da je na ovom sletu bilo oko 6500 Sokola i Sokolica i još toliki broj ostalih učesnika s raznih strana. Tako je samo iz splitske župe stiglo što Sokola i ostalih učesnika kaoko 2700, koji su došli s tri posebna parobroda, jednim posebnim vozom i s nekoliko autobusa, a i župa Sušak-Rijeka je došla sa svojim velikim posebnim parobrodom.

Izaslanik Nj. Vel. Kralja na sletu bio je kap. freg. g. Ciril Vilfan, a izaslanik visokog pokrovitelja sleta, Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika Pavla, puk. g. Starević.

Ministra za fizičko vaspitanje na rodu zastupao je načelnik Ministarstva fizičkog vaspitanja g. dr. Stefanović, nadalje su bili predstavnici Senata i Narodne skupštine gg. Petar Zec, zamenik kr. namesnika, dr. Grga Andelinović i Vujić. Slet je bio učestvovan i bim Primorske banovine dr. Jovanović, te mnogi drugi ostali predstavnici, kao i predstavnici mesnih vojnih i civilnih vlasti, ustanova i udruženja.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije zastupao je prvi zamenik starešine brat Engelbert Gangl s članovima savezne uprave braćom drom Milanom Arsenijevićem i Momčilom Branovićem, kroz župskih starešina, također članova savezne uprave, braće: Ive Polića, starešine župe Sušak-Rijeka dra Mirka Bušića, starešine župe Split i Miloša Trive, starešine župe Šibenik-Zadar.

Takmičenja

Svečani početak sleta oglašen je 21. o. m. naveće pučnjavom topova i mimohodom sokolske glazbe, dok je slet stvarno počeo sutradan, u subotu 22. u 6 sati ujutro takmičenjima triju jadranskih župa u lakoj atletici na lepo uređenom sletištu na terenu Komande radio-stанице, kao i takmičenjem u luci u veslanju i plivanju. U ovim međužupskim takmičenjima, koje je vodio načelnik župe Split brat Franjo Lotski s prednjakom Šibenike župe bratom Kovačevićem, učestvovalo je: 52 člana, 18 članica, 49 muških i 37 ženskih naraštaja. Načlost, rezultati ovih takmičenja nisu bili na vreme sredeni, pa nam stoga nije moguće o njima što izvestiti. Jedino nam je poznat rezultat takmičenja u veslanju u dužini jedne morske milje, u čemu su se takmičile župe Šibenik-Zadar i Sušak-Rijeka, pri čemu je pobedila momčad župe Sušak-Rijeka u vremenu od 8,8 minuta, dok je momčad župe Šibenik-Zadar postigla vreme od 8,16 min.

Akademija na sletištu

Naveće tega dana priredena je na sletištu sokolska akademija, na kojoj je nastupio najpre jedan guslar i otpavao nekoliko narodnih pesama, zatim

su nastupila ženska deca društva Drniš u narodnim nošnjama, izvodeći lepe vežbe s pevanjem. Najveći svakačko interes vladao je za nastup naše ženske olimpijske vrste, koja je buna pozdravljena, u daljuoju tačci najpre nastupila pod vodstvom s. Milice Šepe, u prostim vežbama. Izvadjanja naših olimpijika bila su nagradena dugotrajnim burnim odobravanjem svih gledalaca. U sledećoj tačci nastupilo je 6 članica društva Split, koje su vrlo lepo izvele svoje vežbe uz oduševljeno odobravanje. Za njima su opet nastupile naše olimpijske vežbama na dvorinskim ručama i vežbama na gredi te na koncu u prostim vežbama s čeličnim štapovima od brata dra Mitrnica, koju su kompoziciju izvodile i na olimpijadi u Berlinu. Na klaviru pri ovoj vežbi pratila ih je sestra Olga Javor.

Veličanstvena sokolska povorka

Glavni sletski dan bio je u nedelju, 23. o. m. Već od ranog jutra pa skoro do pred samu svečanu povorku, u Šibeniku su neprestano stizali parobrodima, motornim čamcima, ladama kao i vozovima brojni Sokoli i Sokolice, oduševljeno dočekivani i pozdravljeni sibeničkog grada. I sve to mnoštvo kretalo je prema sokolskom sletištu, na kome je posle održanih pokusa za popodnevnu javnu vežbu izvršeno formiranje svečane povorce, koja je sa sletišta imala da krene u 10,30 sati. Međutim usled tog pristizanja Sokola izvana povorka je kretnula tek u 11 sati, uputivši se sa sletišta prema gradu, da do ulaska u grad prevale tri četvrtine kilometra. Pa i na tome putu, koji vodi kroz sibeničku polju, povorka je bila oduševljeno pozdravljena od iskupljenog stanovništva okolice i zasuta poljskim cvetem.

Već na samom ulazu u grad i dale je svuda gradom kuda je prolazila, povorka se našla među nepreglednim i gustim špalrom naroda, koji se sav iskupio i u neopisivom i dirljivom oduševljenju razdragano pozdravljao svoje Sokolstvo, obasipajući ga neprestano kisom cveta. Oduševljenom pozdravljanju, ozdravljanju i poklicima Nj. V. Kralju, Nj. Kr. Vis. Knezu Namesniku Pavlu, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji i Sokolstvu nije bilo kraja. Kao da je ceo nacionalni jugoslovenski Šibenik planuo plamenom najvećeg oduševljenja i zanosa. U tome je prednjačio onaj naš svesni težački živalj, kremenniti, postojani i nepokolebljivi u svom tradicionalnom osećanju. Naše težačke žene u košaricama donosile su eće i uz temeperamente patriotske poštlike pozdravljale su Sokole i Sokolice, obasipajući ih ećeem iz svojih kamenitih vrtova. I kao da je jedva čekao taj naš dobiti i prostodušni narod da ne susrežajući se dade oduška oscijama svoje plemenite duše i svog viteškog srca.

Velebni sokolski zbor na Poljani Kralja Petra

Obilazeći gradom povorka se je zaustavila na Poljani Kralja Petra I Velikog Osloboditelja, pred improviziranom tribinom, na kojoj su se nalazili: izaslanik Nj. Kr. Vel. Kralja, izaslanik pokrovitelja sleta Nj. Kr. Vis. Kneza Namesnika, zastupnik ministra za fizičko vaspitanje, ban Primorske banovine, pretstavnici Senata i Narodne skupštine, pretstavnici mesnih i civilnih i vojnih vlasti, pretstavnici Sokolstva te ostalih ustanova i udruženja. I kada je završila svečana povorka, koja se je bila protegla na skoro jedan kilometar dužine, okupljeni se su u velebni zbor sokolski zbor na poljani, prvi je to sakupljeno sokolsko mnoštvo pozdravljao kao domaćina sleta, starešina Sokolske župe Šibenik - Zadar, brat Miloš Triva, koji je održao sledeći pozdravni govor:

GOVOR STAREŠINE BRATA TRIVE

— Sokoli! Draga braćo i sestre!

S uzbudnjem radosnog i sretnog domaćina uzimam reč u dubokom uverenju i saznanju, da je ona, pa kako bila kćerica i lepa, pa makar dolazi u ustretale duše kao što je moja sada, da je ona još uvek preslabia i nemocna da izrazi sve što sada osećam, da kaže sve što bi htelo sada da kaže.

Bilo da dadem izraza veselju i sreću nad ovako divno uspeli III sletom Sokola na Jadranu; bilo da odam priznanje i hvalu svima vama, braćo i sestre, na ovako sjajnom odazivu i primernom požrtvovanju; bilo da ukažem na ovu jedinstvenu manifestaciju ljubavi, bratstva i sloga; bilo pak da potvrđam značaj i važnost ovog sleta na obalama našeg divnog mora, ili končno da istaknem punu vrednost i korist našeg sokolskog rada; — reč je moja uvek preslabia i bleda.

Rečitiji i od najprečitije reči, uverljiviji i od najuverljivijih dokazivanja jest ovaj jedinstven i divni prizor, koji danas, prekrilan hiljadama Sokola, obasjan ljubavlju, provejav bratstvom i nadahnut jedinstvom — pruža ovaj naš stari i slavni grad, gordi i kameniti Šibenik.

Ono što su danas kazuje i zbori, lepo je kao najlepša pesma, jasno kao najjasniji dan. I kad ja i pored svega toga uzimam reč, to je samo zato, da vas, draga braćo i mile sestre, uime

Sletskog odbora pozdravim iskreno, bratski, zanosno; da vam zahvalim srdačno i toplo na, neočekivanom velikom odazivu, i da vas uverim u žarku i iskrenu ljubav Sokolova s Jadranom, žarku kao što je žarko naše primorsko sunce, duboku, kao što je duboko naš sinje more, čistu i svetu kao naše vedro obzore.

Zatečen ovako neočekivanom, a tako divnom slijekom, pitam se, draga braćo i sestre: koja je to i kakva ispolinska snaga i moć koja vas je danas okupila ovde u tako velikom broju, koja vas je pokrenula, iz vaših, pa i najudaljenijih krajeva, koja vas je uputila da pohrlete na naše lepe obale, koja je vaša lica ozarila čistom radošću i srećom?...

Mora da je neodoljiva ta sila, mora da je silna ta pokretna snaga!

Sokolska vas je misao pokrenula, sokolska vam je ljubav dala snage i oduševljenja. Jer, užvišena je sokolska misao, snažna i duboka je sokolska ljubav, moćno je sokolsko bratstvo i sloga.

A vas sve, draga braćo i sestre, zaregjava jedna ista ljubav, nadahnjuje jedna ista misao, povezuje jedno isto snažno bratstvo.

Ponosan sam zato i srećan što vas mogu takve i u tolikom broju da s ovoga mesta pozdravim.

Zdravo da ste, draga braćo i mile sestre!

U vama, Sokoli i Sokolice, pozdravljam najlepše odlike naše rase, najidealnije i najpožrtvovanije radnike na narodnom poslu, najodlučnije i neustrašive borce za narodno jedinstvo i narodnu slobodu.

Oduševljeni, iskreni i istinski nosioci visokih sokolskih idea, vi ste, Sokoli, apostoli ljubavi, vi ste propovednici bratstva, zagovaratelji sloga, tih granitnih stubova, na kojima jedino može da čvrsto stoji i sigurno počeva velika, jedinstvena, nedeljiva i sretna naša otadžbina, lepa naša Jugoslavija. (Oduševljeni poklici: »Živeli Jugoslavija!»)

Vi ste, Sokoli, preko sokolskih svojih odluka i po sokolskom svom radu, graditelji njezine sreće i slave. Vi ćete je, Sokoli, i svi ostali Sokoli — jer čitav naš narod treba i mora da bude sokolski, sokolski po duši, po srcu i po radu — vi ćete je, tu našu dragu domovinu, izgraditi lepotom, velikom, naprednom i srećnom.

Pređ vama se, Sokoli, pred vašom žarkom i iskrenom ljubavlji i kroz vašu slogu i bratstvo, ruše zidovi mržnje, nejednakosti, nepoverenja, nerazumevanja, nepodnošljivosti — tih glavnih, najvećih i najpočasnjih neprijatelja naše mirne i napredne sadašnjice i sigurne i sretne naše budućnosti. (Odobravanje.)

Kroz vašu ljubav, Sokoli, kroz širinu vaše duše, vaših pogleda i vašeg delovanja, izdići će se po čitavoj našoj domovini hramovi ljubavi, bratstva i sloga, u koje će se, na molitvu, okupljati čitav naš narod.

I zato ste vi, Sokoli, najpozvaniji da budete primer, da budete vodi, da budete apostoli, da budete — kako reči jedan od najboljih naših Sokola — misionari naše veličine, napretka i sreće.

Združeni ljubavlju a ne silom, okupljeni u Sokolstvu saznanjem i slobođnom voljom, vođeni misionarstvom, vi ste spremni i orni za svaki koristan narodni posao, vi ste spremni na sve žrtve i napore, vi ne znate za zapreke, vi ne poznate umora, vi ne tražite nagrade za rad, vi ne čeznete za slavom. Ta vi ste, braćo i sestre, Sokoli!

A nikad više nego danas nije potrebito našem narodu pravog Sokolstva i pravog sokolskog rada. Nikad kao danas, kad mržnja truje bratsku srca, kad nepoverenje podgriza mir i sreću, kada grešno slepišo zahvaća i one koji moraju da budu okati, kad ludost, lakomnost i neodgovornost upravlja našim činima, a tama i magla našim mislima — nikad više nego danas nije potrebito toliko sokolske ljubavi, sokolskog bratstva i sokolske slike, toliko istine, jasnoće pogleda i misli, podnošljivosti, razumevanja i oprštanja i nikad više nego danas nije potrebito plemenitog i korisnog sokolskog dela.

Nikad kao danas, kad razorna učenja i još razornija delovanja sumnjičnih, opasnih i neprijateljskih internacionalnih preti, da otruje našu mladost, da razori naš dom, da sruši našu kuću i uništi našu domovinu — nikad kao danas nije potrebito toliko čestitog vaspitanja, toliko narodne svesti, tako snažne narodne otpornosti. Nikad kao danas, kada crni oblaciti vitlaju nebom čitavog sveta, kad već plante vatre s raznih strana, kad je mir, taj tako željeni i potrebiti, a tako malo cenjeni mir, u najvećoj opasnosti — nikad kao danas ne treba toliko sokolske spremnosti, toliko jakih mišića i čvrstih grudi, da stanu odlučno i neotstupno na branik naših, krvlji i kostimi milijuna omenđenih, svetih granica. (Burno odobravanje.)

Narodu našem treba čestitih i dobrih sinova i kćeri, domovini našoj nešobičenih i vrednih radnika, državi našoj budnih čuvara i hrabrih branionika! Sokoli, draga braćo i sestre!

Mi smo se okupili danas ovde u starom i slavnom gradu, našem po rođenju i našem po bivstvu svomu, na obalama našeg mora, na najvećoj i najizloženijoj granici naše drage do-

dovine, na vratima u svet, da svima i svakome i unutra i vani, kažemo našu odlučnu sokolsku reč, da se čuje daleko i jako, da se čuje onde gde treba da se čuje glas jugoslovenskih Sokola.

Mi hoćemo da kažemo svima preko naših granica, na sve četiri strane, kako smo ovde na svojem, na našem divnom moru, na našim pitomim obalama, da hoćemo ti i većno da ostamemo, da prijatelje svoje i goste iskrene i srdaćno primamo i dočekujemo, a da neprijatelju, pa kako se on zvao, podviknemo snažno: Stoj! Sokoli će uvek i u svim prigodama, kao i do sada, ubedljivo dokazati svoju ljubav i srećom?...

Mora da je neodoljiva ta sila, mora da je silna ta pokretna snaga!

Sokolska vas je misao pokrenula, sokolska vam je ljubav dala snage i oduševljenja. Jer, užvišena je sokolska misao, snažna i duboka je sokolska ljubav, moćno je sokolsko bratstvo i sloga.

A vas sve, draga braćo i sestre, zaregjava jedna ista ljubav, nadahnjuje jedna ista misao, povezuje jedno isto snažno bratstvo.

Ponosan sam zato i srećan što vas mogu takve i u tolikom broju da s ovoga mesta pozdravim.

Zdravo da ste, draga braćo i mile sestre!

U vama, Sokoli i Sokolice, pozdravljam najlepše odlike naše rase, najidealnije i najpožrtvovanije radnike na narodnom poslu, najodlučnije i neustrašive borce za narodno jedinstvo i narodnu slobodu.

Oduševljeni, iskreni i istinski nosioci visokih sokolskih idea, vi ste, Sokoli, apostoli ljubavi, vi ste propovednici bratstva, zagovaratelji sloga, tih granitnih stubova, na kojima jedino može da čvrsto stoji i sigurno počeva velika, jedinstvena, nedeljiva i sretna naša otadžbina, lepa naša Jugoslavija. (Burno odobravanje.)

Sokolske su poruke iskrene i oduljene, svihi plemena i svih vera, bratski, iskreno, bez srdzbe i bez zadnje misli po-ručujemo: samo iskrena ljubav kao što je sokolska pravi čuda i velika dela stvara, samo bratstvo i sloga kadri su da čuvaju i sačuvaju teško stecenu slobodu našu, i konačno — jedinstvo naroda i države svetinja je u koju niko nekažnjen je sme da dira. Sokolstvo je u tu, da tu svetinju, sa svim pravim snažnjim našega naroda, brani i za nju da gine. (Burno odobravanje.)

Sokolske su poruke iskrene i oduljene, svihi plemena i svih vera, braća i časna.

Sokolstvo je celo, kao jedan čovek, zadođeno jednom ljubavlju, prožeto jednom mišljom, gonjeno jednom voljom: ljubavlju za Kralja, pravdu i slobodu, mišljom na domovinu, voljom da brani i čuva do poslednjega svakog stopu svoje zemlje, svaku kap svoga mora; da gine za slobodu i jedinstvo naroda i države svetinja je u koju niko nekažnjen je sme da dira. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinstva i celine državne. (Burno odobravanje.)

Na naše Sokolstvo uvek može po-uzdano da računa i Kralj i Država i Narod kao na svog najboljeg vojnika i u miru i u ratu, na nesobičnog i korišnjeg radnika, na najodlučnijeg zatočnika narodnog jedinst

od ikona nošeni svešću o svojoj nacionalnoj pripadnosti. Patriotizam i nacionalizam oduvuk su bile odlike Šibenčana, kojima su se oni ponosili i kojima se ponose.

Kao takav, Šibenik je gord na ovaj veličanstveni sokolski slet. Srce — nacionalno sreća starog Šibenika — razigralo se danas, gledajući snažne i spremne falange jugoslovenskih Sokolova, jer u vlasoj snazi vidi moć i sigurnost države, vidi budućnost nacije i oslonac narodne Dinastije. U krušu snažne i moćne Jugoslavije ujedno vidi i svoju sreću i bolju budućnost. (Burno odobravanje).

Vi ste danas na historijske zidine našega grada ponovno zatakli neoklani barjak velike Jugoslavije. (Oduševljeni poklici: »Živela Jugoslavija!«) Vi ste u našim dušama razbuknuli plamen jugoslovenskog nacionalizma. Za to vam naša velika i trajna zahvalnost. Šibenik će znati čestitku vašu pažnju prema njemu. Naš uzvrat za vašu ljubav biće u tomu, što ćemo s još većim žarom prigrli misao Sokolstva i Jugoslovenstva (oduševljeno odobravanje), a vi drugo i ne tražite ni od nas ni od ikog drugog, jer vaša veličina i jest u vašoj skromnosti i čistoci ideala, koji vas vode.

Podite, Sokolovi, dična braća naša, i propagirajte ideju svetog Jugoslovenstva, jer ćete pobediti svugde, kao što ste i danas u Šibeniku. Neumorno i s neumanjenim fanatizmom izvršavajte zavet Besmrtnog Kralja Mučenika (gromki poklici: »Slava Mu!«), jer je u tom zavetu sadržana sadašnjost i budućnost naša. Radeći u tom pravcu ispunite na najuzvišeniji način svoju sokolsku dužnost.

Zeleni vam najprijetniji boravak u našoj sredini, kličem:

Živeo naš mladi Kralj Petar II!
Živela Dinastija Karadordevića!
Živela moćna Jugoslavija!

Živelo jugoslovensko Sokolstvo!

Po završenim rečima pretsednika Općine brata Baćinica glazba je intonirala »Hej Sloveni«, nakon čega su priredene spontane burne ovacije Nj. Vel. Kralju, Nj. Vis. knezu Namesniku, Kraljevskom domu i Jugoslaviji.

Na koncu govorio je starešina Sokolske župe Sušak-Rijeka, brat Ivo Polić, koji je pozdravljajući ovaj vlebeni sokolski zbor na jugoslovenskom Jadranu, isporučio i bratske pozdrave i one naše braće, koja su ostala pod tudinom.

Uz zvukove sokolske himne »Hej Sloveni« zbor je na to bio završen.

U svečanoj sokolskoj povoreci učestvovao je 5524 Sokola i Sokolice, što u odorama, što u narodnim nošnjama i što u gradanskom odelu, sa 74 zastave, od toga 8 naraštajnih i 13 glazba. Na čelu povoreke bila su 34 konjanika u narodnim odelima sa zastavama. Povorku su predvodili načelnici triju jadranskih župa, braća: Boras, Meliš i Lotški.

Posle povorce i zabora Sokolstva na Poljani, Sokolsko društvo Šibenik priredilo je za pretstavnike vlasti i Sokolstva rukac na brodu »Trogir«, za vreme koga su odrali zdravice: starešina Sokolske župe Split brat dr. Mirko Butić, brat dr. Mirko Perković i u ime Sokolske župe Zagreb potstarešina brat Mrvoš.

Javna vežba

Sletska javna vežba počela je umešto u 15,30 sati, kako je bilo zakazano, u 16,15 sati. U to vreme lepo sokolsko sletište bilo je prepuno gradanstva i Sokola.

Na glavnoj tribini u počasnim ložama zauzeli su svoja mesta izaslanik Nj. Vel. Kralja, izaslanik pokrovitelja sleta Nj. Kr. Vis. kneza Namesnika, izaslanik ministra za fizičko vaspitanje naroda, ban Primorske banovine, pretstavnici Senata i Narodne skupštine, zastupnik episkopa, brojni pretstavnici

Ovogodišnja okružna takmičenja Sokolske župe Osijek

Tokom maja i juna o. g. održala su sva okružja župe Osijek svoja opšta takmičenja. Osim okružja slatinskog, brodskog i vinkovackog, sva ostala su takmičenja razdelila posebno za decu i naraštaj i posebno za članstvo. Donosimo kratke izveštaje o tih takmičenjima kako sledi:

Belomanastirska okružje. Takmičenje dece i naraštaja održano 17 V u Belom Manastiru, a članstava 7 VI u Dardu prilikom okružne javne vežbe. Na objim takmičenjima učestvovalo 12 vrsta članova, 9 vrsta m. naraštaja, 2 vrste ž. naraštaja, 19 vrsta m. dece i 17 vrsta ž. dece, ukupno 59 vrsta. Oba takmičenja bila su prekidana jakim kišama i olujama. Takmičenja bila su dobro organizirana, disciplina dobra, svi spremni. Okružje je održalo posebne ispite za svecu.

Donjomiholjačko okružje. Takmičenje dece i naraštaja održano 24 V, a članstava 21 VI u Valpovu. Na objim takmičenjima učestvovale su: 3 vrste članova, 1 vrsta m. naraštaja, 6 vrsta

civilnih i vojnih vlasti kao i predstavnici Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i ostalih udruženja i ustanova.

Najpre su nastupila muška deca župe Šibenik-Zadar, njih 132, a za njima ženska deca, njih 72, koja su izvela vežbe s venčićima. Kao treći nastupili su naraštajci, njih 240, a posle ovih naraštajaca, njih 104. Sledile su vežbe na spravama, i to članova župe Split na preći, župe Sušak na krugovima i članica župe Sušak na ručama. U daljnjoj tačci nastupili su članovi sokolskih četa župe Šibenik-Zadar, njih 150 na broju. Zatim je sledilo trčanje tekliača triju primorskih župa, i to članova i muškog naraštaja na 4 × 100, a članica i ženskog naraštaja 4 × 60. Posle stafete nastupile su članice, njih 208, a za njima pod vodstvom s. Šepe članice olimpijske vrste, njih 6, i to prvo u obaveznim a zatim u slobodnim vežbama na gredi i dvovisinskim ručama. Za njima nastupilo je 240 članova, a kao poslednje nastupile su opet naše olimpijske s Murnikovom olimpijskom prostom vežbom s čeličnim štapovima uz pratnju s. O. Javor na klaviru. Sve ostale vežbe pratila je glazba Sokolskog društva Šibenik.

Javna vežba, koju je vodio načelnik župe Šibenik-Zadar brat Meliš sa župskom načelnicom s. Delfin i uz pomoć zamenika župskog načelnika brata Lj. Montane, uspela je vanredno dobro, ali imala je i svojih nedestataka. Na ovako jednom velikom sletu upao je u oči razmerno vrlo mali broj vežbača, uvežbanost vežbi je bila osrednja, vežbe članova sokolskih četa su svojom izvedbom podbacile, a vežbe deca imale su u sebi elemenata, koji ne odgovaraju deci. Najbolje su od svih bile članice. Rezultati takmičenja nisu bili objavljeni, a umalo se to nije dogodilo i s onima stafete. Nastup pak naših olimpijka je sve oduševio. Steta je samo što je izvedeno njihovih vežbi bilo znatno otešano duvanjem jaka vjetra, koji ih je naročito smetao pri vežbanju na gredi. Inače sve vežbe gledaoci su promatrati s najvećim zanimanjem i na koncu vežbača uvek nagnulj oduševljenim odobravanjem. U organizacijskom pogledu moglo je biti mnogošta bolje, jer se je u momentima opazilo, da vodstvo sleta nema situaciju u ruci. Videlo se je, da je i suviše ogroman posao za jedan ovakav velik slet pao na leđa vrlo malog broja onih koji rade, i na samo nekoliko braće i sestara od valjane struene spreme. A oni koji su stvarno radili, videlo se je da su dali sve od sebe, da bi slet što bolje i lepše uspeo. Apstrahirajući od ovih nekoliko napomena u pogledu organizacijske i tehničke strane sleta, ovaj III slet Sokolstva na Jadranu može se s pravom reći, da je sijajno uspeo, pa stoga i njegovi priredivači mogu biti potpuno zadovoljni.

Slet je završen te večeri krasnim vatrometom i narodnim veseljem. Još iste noći sve to veliko mnoštvo Sokolstva, koje se okupilo na ovome sletu, krenulo je u raznim pravcima, parobrodima i željeznicom, svojim domovinama, noseći sa sobom neizbrisive utiske s ove zaista impozantne sokolske i nacionalne manifestacije na našem Jadranu.

S. C.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 17 septembra predaje br. Miloš Stanojević, Petrovgrad, o temi: »Narodna duša u sokolskoj misli«;

dne 20 septembra predaje br. Vladimir Blašković, Karlovac, o temi: »Prava sokolska četa«;

dne 24 septembra predaje br. Marko Sabljić, Karlovac, o temi: »Sokolstvo i socijalni pokret«;

Sokolska radio-predavanja

